

vestgrønland kommer stadig paa Sydøstkysten. Det var tydeligt nok, naar man kom fra Nordgrønland ned til Sydvestgrønland, at man der traf en langt renere og ægttere Eskimorace. Og hvorfor? Fordi den stadig fornyes fra de helt af Kulturen upaavirkede Eskimoer, som bor i Sydøstgrønland. Det er ikke svært at komme rundt der. Man kan desuden ogsaa komme tværs igennem Sydgrønland. Der er Vande, der ikke alene kan befares med Kajaker og Konebaade, men til Nød med Skibe, lige tværs igennem Grønland, til sidst gennem Prins Christians Kanal. Hvorfor skulde Nordmændene saa ivrigt attraa denne Indrømmelse vedrørende Frederik den Sjettes Kyst, hvis de ikke vilde have Gavn deraf? De vil have megen Gavn af at sætte sig fast der. I det Øjeblik, de har faste Bopæle og Lagerpladser paa Kysten, kan de ganske anderledes drive Jagten.

Med Hensyn til de Udtalelser, det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen i øvrigt fremsatte, maa jeg give ham ganske Ret i, at det er Vestgrønland, det væsentligst drejer sig om; men det allerværste ved denne Overenskomst er ogsaa det, at naar Nordmændene faar sat sig fast paa Sydøstgrønland, kan det deraf blive Følgen, at hele vort hidtil ærefulde Koloniseringsarbejde paa Vestgrønland bliver forstyrret, maaske ganske ødelagt. Det er for mig den dybeste Bevæggrund til at modsætte mig denne Overenskomst.

Til det ærede Medlem Hr. N. Neergaard skal jeg sige, at Artikel 8 er ganske overflødig og kun en Pyntebestemmelse i denne Overenskomst. Hvis han ser Statutterne for den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje efter, som er omhandlet i Afsnit 14 i Pagten for Folkeforbundet, vil han se, at Artikel 36 i dette Afsnit nævner de Tilfælde af Retstvister, der er underkastet Folkeforbundets Domstols Jurisdiktion, og det allerførste der er Fortolkningen af en Traktat. Det er altsaa overflødig at sætte denne Bestemmelse ind i denne specielle Traktat. Der er en almindelig Bestemmelse, der gælder for Fortolkninger af de Traktater, der overhovedet indgaas mellem Norge og os.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen har Ordet for en kort Bemærkning.

Vilhelm Rasmussen: Det ærede Medlem Hr. Zahle har naturligvis Ret i, at man kan sejle langs med Grønlands Østkyst, det ved vi alle sammen, Vi ved

meget godt, at Angmagssalikerne lejlighedsvis nu som i tidligere Dage gør Handelsrejser i Kajak og Konebaad over til Grønlands Vestkyst. Men det er ikke nemme Rejser, det tager, saa vidt jeg husker, to Aar for dem at gøre en Købmandsrejse fra Østkysten til det sydvestligste nærmeste Handelssted. . . . Det er kedeligt, at det ærede Medlem Hr. Zahle ikke har hørt, at jeg har henvendt et Par Ord til ham. (*Zahle:* Om Forladelse, jeg beder meget undskyldte). Jeg indrømmer, man skylder mig ikke det Hensyn at høre paa, hvad jeg siger. (*Zahle:* Jo, jeg beder mange Gange om Forladelse, jeg blev tiltalt af en af Ministrene). Jeg gjorde det ærede Medlem opmærksom paa, at man kan ikke slutte fra Erfaringerne med Konebaad og Kajak til Erfaringer med Skib. Dernæst vil jeg med Hensyn til det, som det ærede Medlem tror, sige, at det koster jo mange, mange Penge at gaa ind med et Skib, det er en økonomisk Risiko, og jeg tvivler endnu bestandig om, at Nordmændene vil forsøge at gøre Landgang og etablere faste Stationer paa Frederik den Sjettes Kyst. Men nu kan vi jo tale sammen om det i Udvalget, hvor jeg saa afventer Dokumenteringen, for her trænges til en Dokumentering. Det er ikke nok, at de ærede Medlemmer, der er i Opposition, siger: det tror vi, de maa dog kunne sige, at der har været gjort Landgang saa og saa mange Gange, at det er saa og saa let, og at saa og saa meget taler for, at man vil gøre det. Og jeg mener, at man staar fuldkommen blank paa dette Punkt.

Holstein: Den højtærede Udenrigsminister udtalte, at nu var dette Traktatforslag overgivet til Rigsdagen, saaledes at den nu har et Hovedansvar eller i hvert Fald et meget væsentligt Medansvar for denne Traktats Skæbne. Umiddelbart i samme Aandedræt, som den højtærede Udenrigsminister afgiver denne Erklæring, udtaler han, at det er for sent at komme frem med den Tanke, at Spørgsmaalet om Danmarks Højhedsret, et oplagt, konkret, klart juridisk Spørgsmaal og tillige et vidtrækkende statspolitisk Interessespørgsmaal, skulde afgøres ved international Retsafgørelse ved Domstol eller ved Mægling ved Folkeforbundsraadet. Jeg tilstaar, at det forekommer mig at være en mærkelig Form for demokratisk parlamentarisk Fremgangsmaade, at i samme Øjeblik, man siger: Nu har Rigsdagen Hovedansvaret for, hvad der gøres i denne Sag, nu er denne Traktat overgivet til Rigsdagen, siger Ordføreren